

GS-notitie Bekendmaking project Wind uit het Noorden

(10)(2e) (2e)

10 februari 2020

Samenvatting

Shell en Gasunie willen het project Wind uit het Noorden bekendmaken door middel van een bijeenkomst in het Provinciehuis. We adviseren dit niet toe te staan omdat het vooralsnog een privaat initiatief betreft, dat het consortium de verbredingsslag nog moet maken en omdat de provinciale PR voor een Shell-project riskant is voor de provincie qua politieke gevoeligheid.

Beschrijving project

Wind uit het Noorden is een initiatief van Gasunie, Groningen Seaports en Shell. Het plan omvat investeringen in grootschalige windparken boven de Wadden, grootschalige elektrolyse, waterstoftransport en -opslag.

Het idee achter Wind uit het Noorden is om in één keer de geïntegreerde waardeketen neer te zetten. Dit maakt het mogelijk om de onrendabele top de verlagen. Naast grootschalige investeringen in offshore wind boven de Waddeneilanden, wil Shell kort na 2025 de eerste GW aan elektrolyse realiseren in de provincie Groningen. Dit kan verder opgeschaald worden naar 2-4 GW in 2030. Verder wil Gasunie aardgasinfrastructuur omvormen naar waterstofinfrastructuur en zoutcavernes gebruiken voor grootschalige waterstofopslag. Via de infrastructuur wil het bedrijf de waterstof transporteren naar de grote industriële clusters in Nederland, Duitsland en België. Het consortium mikt op 2021 om de eerste fase van het gehele project gereed voor investering te maken.

Betrokkenheid provincie

Provincie Groningen is betrokken als 'support partner' omdat het project een goede invulling zou kunnen zijn van de provinciale doelstellingen op het gebied van energietransitie en groene chemie. Daarom heeft de provincie al een tijdlang meegedacht, geadviseerd en gelobbyd voor het project. Er wordt gewerkt aan een ondersteuningsbrief om uitdrukking te geven aan de provinciale betrokkenheid. Deze brief wordt geagendeerd op het FO Energietransitie.

Verzoek consortium

Het consortium verzoekt de provincie om de bekendmaking (gepland op 27 februari) in het Provinciehuis te laten plaatsvinden. Dit zou ook betekenen dat CdK Paas of gedeputeerde Homan de uitnodigende partij en gastheer/gastvrouw zou zijn.

Afweging

Het Provinciehuis als locatie zou voor het consortium een welkome ondersteuning zijn van de ondersteuning die de provincie het project biedt. Een alternatief voor de bekendmaking zou zijn een locatie als de Eemshaven, die in zekere zin veel passender is als industriële locatie en centraal punt waar in de toekomst de aanlanding van wind boven de Wadden, grootschalige elektrolyse en het begin van een waterstofpijpleidingnetwerk bij elkaar komen.

Er zijn voor de provincie drie duidelijke nadelen van het huisvesten van de bekendmaking van Wind uit het Noorden:

1. Het project betreft een privaat initiatief; de provincie zou als gastvrouw een privaat belang behartigen, wat niet bij haar rol past;
2. Het consortium (Gasunie, Groningen Seaports, Shell) is op dit moment nog vrij beperkt. De partners voorzien een verbreding door andere partijen te betrekken, maar vooralsnog heeft dat niet geresulteerd in meer dan de drie genoemde partners en de provincie als ondersteunende partij. Daarom heeft het project, hoe kansrijk en belangrijk ook, een te smalle basis om door een overheid te worden omarmd.
3. Provinciale PR voor een Shell-project zou riskant zijn voor de provincie qua politieke gevoeligheid. De provincie en de NAM (met als belangrijkste aandeelhouder Shell) hebben een nog niet afgerond en bijzonder gevoelig dossier waarin de partijen op bepaalde punten de confrontatie zijn aangegaan. De beeldvorming van een bekendmaking van een Shell-project zou ongetwijfeld vragen oproepen bij allerlei maatschappelijke partijen. Dit vormt een imago-risico voor de provincie als publieke partij die de belangen van de Groningers behartigt, ook de Groningers die in aardbevingsgebied wonen.

Advies

Het consortium te kennen geven dat het Provinciehuis niet ter beschikking gesteld wordt voor de bekendmaking van Wind uit het Noorden en de Eemshaven als betere optie aan te bevelen.